

**Raport de expertiză anticorupție
asupra proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea
modificărilor și completărilor ce se operează în anexa la Hotărîrea
Guvernului nr. 71 din 30 ianuarie 2004.**

I. Evaluarea generală a proiectului

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1. Fundamentarea generală a proiectului

În nota informativă, autorul argumentează că proiectul hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în anexa Hotărîrii Guvernului nr. 71 din 30 ianuarie 2004 „Cu privire la crearea Centrului de Plasament Temporar al Străinilor” a fost inițiat în scopul ajustării actului normativ în cauză prevederilor altor acte normative la care s-au efectuat modificări și completări. Astfel, proiectul actului normativ este elaborat pentru a fi în concordanță cu prevederile art. 40 din Codul Contravențional al Republicii Moldova aprobat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, care prevede la alineatul (3) că în privința cetățenilor străini și apatrizilor care nu pot fi expulzați imediat, instanța de judecată poate dispune luarea în custodie publică, cu plasarea pe un termen de cel mult 6 luni în Centrul de Plasament Temporar al Străinilor. În aceste condiții și în scopul asigurării funcționalității subdiviziunii în cauză a MAI, este necesar de a se aduce modificările și completările necesare la Regulamentul Centrului de Plasament Temporar al Străinilor aprobat prin Hotărîrea de Guvern nr. 71 din 30 ianuarie 2004 „Cu privire la crearea Centrului de Plasament Temporar al Străinilor”.

Concluzii și recomandări: Considerăm că argumentele aduse de autorul proiectului în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului respectiv.

1.2. Fundamentarea economico-financiară a proiectului

În nota informativă, autorul proiectului nu menționează dacă implementarea proiectului de act normativ va implica careva cheltuieli.

Concluzii și recomandări: Nota informativă a proiectului urma să facă referire la acoperirea financiară a proiectului. Cu toate acestea, este binevenit faptul că punctul 5 al proiectului Regulamentului prevede că Centrul este finanțat din mijloacele bugetare de stat, mijloacele speciale (extrabugetare), sponsorizări, donații, alte surse de finanțare, care nu contravin legislației în vigoare.

1.3. Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Concluzii și recomandări: Proiectul hotărîrii de Guvern, avînd drept scop stabilirea principiilor fundamentale de organizare și reglementare a activităților ce țin de plasarea temporară a străinilor în Centrul de Plasament Temporar al Străinilor, este unul de utilitate publică și nu promovează și nici nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale, în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standardele anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

II. Evaluarea în fond a proiectului

1. Formulări lingvistice ambigue

Conținutul proiectului hotărîrii de Guvern este elaborat ținîndu-se cont de prevederile art. 46 alin. (2) al Legii nr. 317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, conform căruia conținutul proiectului se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.

Punctul 8 al proiectului Regulamentului conține sintagma „iar acolo unde este posibil”.

Concluzii și recomandări: Punctul 11 lit. (i) al proiectului menționează că străinul beneficiază de dreptul de a fi reunit cu membrii familiei sale, dacă aceștia sînt plasați în același Centru. Prin sintagma „iar acolo unde este posibil” se lasă la discreție posibilitatea de a se oferi sau nu încăpere separată pentru familii. Recomandăm, în această ordine de idei, printr-o dispoziție, de a reglementa situația respectivă, întru evitarea incidentelor de acest gen, în sensul menționării că Centru va oferi încăperi separate pentru familii în limita numărului de încăperi disponibile (libere) la momentul exercitării dreptului străinului. Totodată, sintagma „iar acolo unde este posibil” urmează a fi omisă.

Punctul 9 al proiectului prevede că cetățenilor străini cazați în Centru li se aduce la cunoștință în formă scrisă și sub semnătură, în limba de stat sau într-o limbă de circulație internațională, condițiile regimului intern, drepturile și obligațiunile lor. Totodată și punctul 19 utilizează aceeași sintagmă „cetățenii străini”.

Concluzii și recomandări: Întru evitarea interpretării greșite a normelor respective, în sensul că norma se aplică doar „cetățenilor străini”, recomandăm autorului proiectului de a modifica sintagma „cetățenilor străini” cu sintagma „străinilor”, iar sintagma „cetățenii străini” cu sintagma „străinii” pentru a putea încadra în această categorie și persoanele apatride, deoarece „cetățeanul străin” conform prevederii art. 1 din Legea nr. 275-XIII din 10.11.1994 cu privire la statutul juridic al cetățenilor străini și al apatrizilor în Republica Moldova „este persoana care nu are cetățenia Republicii Moldova, dar are dovada apartenenței sale la un alt stat”. Recomandăm folosirea sintagmei „străinul”, în tot textul proiectului, deoarece în alte puncte ale proiectului Regulamentului este folosit acest termen, ca de exemplu, punctul 11, 12, 13, 20 și altele.

Punctul 12 litera (f) prevede că străinul cazat în Centru este obligat să declare și să predea administrației lucrurile interzise în Centru, iar punctul 24 prevede că din momentul cazării în Centru și până la eliberare, străinului i se vor sechestra bunurile și lucrurile personale interzise.

Concluzii și recomandări: Recomandăm autorului a menționa sau a face referire la actul în care este prevăzut care sînt lucrurile interzise în Centru. Totodată, punctul 31 menționează că străinilor eliberați din Centru li se vor restitui bunurile sechestrate, cu excepția celor care, în conformitate cu legislația în vigoare, sînt interzise. Recomandăm de a introduce prevederi care va face ca străinul să fie informat cu privire la actele normative, în baza cărora anumite bunuri sau lucruri sechestrate nu vor putea fi restituite.

Punctul 11 lit. (c) prevede sintagma „iar în caz de necesitate”.

Concluzii și recomandări: În contextul formulării actuale a propoziției nu este clar cînd străinul își poate exercita acest drept conform prevederii respective, deoarece prin sintagma „iar în caz de necesitate” nu se înțelege cum poate fi determinată ca o situație este un caz de necesitate și o altă situație nu se încadrează în această categorie. Întru evitarea unor conflicte dintre străin și angajații Centrului recomandăm autorului proiectului de a menționa cazurile de necesitate cînd străinul își poate exercita dreptul său.

2. Conflicte ale normelor de drept

Proiectul hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în anexa Hotărîrii Guvernului nr. 71 din 30.01.2004 „Cu privire la crearea Centrului de Plasament Temporar al Străinilor” nu conține norme care ar genera conflicte ale normelor de drept în raport cu alte prevederi ale legislației în vigoare.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

În proiectul actului normativ s-au depistat un număr mic de norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, care constituie factori de coruptibilitate.

Punctul 14 al proiectului Regulamentului menționează că persoanele care încalcă regimul intern al Centrului vor fi sancționate conform prevederilor legislației în vigoare.

Concluzii și recomandări: După cum se menționează, acest punct se referă doar la situația în care străinul încalcă regimul intern al Centrului. În această, ordine de idei, întru evitarea conflictelor, recomandăm autorului proiectului de a menționa sancțiunile față de străin sau a se face trimitere la actul care permite aplicarea sancțiunilor.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

În cadrul proiectului respectiv nu au fost atestate careva prevederi care ar duce la discreții excesive din partea autorităților publice.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

În prevederile proiectului nu au fost atestate careva cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor statuate prin proiect pentru diferite categorii de persoane.

6. Acces limitat la informație, lipsa transparenței

Proiectul nu conține careva prevederi speciale care s-ar referi la accesul limitat la informație. Proiectul conține suficiente prevederi pentru a asigura accesul persoanelor la informația necesară.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Concluzii și recomandări: În proiectul Regulamentului nu se atestă o lipsă sau insuficiență a mecanismelor de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Concluzii și recomandări: Proiectul conține norme generale în ceea ce privește sancțiunile pentru încălcarea prevederilor Regulamentului. Recomandăm a completa Regulamentul cu norme care ar conține răspunderea persoanelor pentru nerespectarea prevederilor lui, de a se face referire la actele care reglementează responsabilitatea persoanelor pentru încălcarea prevederilor Regulamentului respectiv.

Alte obiecții

Punctul 7 utilizează sintagma „Centrul exercită următoarele atribuții”.

Concluzii și recomandări: Titlul Capitolului II este intitulat „Funcțiile Centrului”. Recomandăm autorului proiectului de stabilit dacă prevederile punctului 7 reprezintă funcții sau atribuții.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03 mai 2007 de către

Vadim Curmei,
inspector al Secției drept privat,
Direcția legislație și expertiză anticorupție,

la data de 26.01.2009